

Opschrift

Vergadering van 12 januari 2026

Nummer: 2026_MV_00011

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Els Roegiers: Dierenwelzijn en duivenbeleid in de stad

Raadslid(-leden):

Els Roegiers - N-VA

Bevoegd: Bram Van Braeckvelt

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Tijdens de commissievergadering van april 2025 kondigde de schepen trots aan dat de stad Gent zou stoppen met het vergassen van duiven, omdat dit volgens zijn inschatting illegaal was. Men beloofde toen ook te onderzoeken hoe de duivenpil (anticonceptie via voer) kan worden ingezet. Tot slot zou men ook verder inzetten op het voederverbod in de stad.

Uit navraag blijkt echter dat sinds mei 2025 441 duiven zijn gevangen en geëuthanaseerd, wat erop wijst dat de praktijk van het doden van duiven stilzwijgend werd hervat.

Bovendien blijkt dat de nota over de duivenpil al 8 maanden in opmaak is, terwijl andere steden dit middel al gebruiken. Het voederverbod wordt tot slot nauwelijks gehandhaafd, met slechts 12 boetes sinds 1 januari 2025. Alle gemaakte beloften in april 2025, bleken dus een maat voor niets.

Daarom onderstaande **vragen**;

Vraag:

1. Hoe verklaart de schepen dat – slechts een maand na het stopzetten van de praktijk – het euthanaseren van duiven opnieuw werd hervat?
2. Wanneer zal de nota over de duivenpil afgerond en geïmplementeerd worden? En welke verklaring heeft de schepen voor de acht maanden werk, die men ondertussen nodig heeft, om deze op te stellen?
3. Zal de schepen het euthanaseren van duiven per direct stopzetten, zoals aangekondigd in april 2025? Zo neen, waarom niet?
4. Bent u bereid om, zoals andere steden in Vlaanderen, het beleid rond de duivenpil onmiddellijk toe te passen om het onnodig doden van dieren te stoppen?
5. Tot slot: Welke concrete maatregelen zullen genomen worden om het voederverbod effectief te handhaven?

Antwoord

Mevr. Roegiers, en collega's,

Dank voor jouw vraag over de vogel die met stip de meeste pers aandacht kreeg tijdens de kerstperiode. En neen, het ging deze keer niet over de kerstkalkoen maar wel over de stadsduiven.

In wat volgt zal ik u een uitgebreid antwoord op de verschillende vragen, maar begrijpelijkerwijze is de hamvraag van het debat... duivenpil of niet? Ik geef alvast mee dat een overleg met Vets for Pigeons hebben gehad en we gaan hen een concrete analyse van de Gentse overlastlocaties vragen én een offerte om met de duivenpil aan de slag te gaan in Gent.

Dit gezegd zijnde, de aandacht zou kunnen doen vermoeden dat de duivenpopulatie in Gent niet onder controle is. Dat klopt gelukkig niet. De dalende cijfers van het aantal afgevangen stadsduiven de voorbije jaren in Gent tonen aan dat de aanpak haar vruchten afwerpt. Met een mix van preventieve acties, informatie en sensibilisatie, afvangen en handhaving is de problematiek van stadsduiven in onze stad onder controle. Want voor alle duidelijkheid: stadsduiven zullen er altijd zijn. Ze maken deel uit van onze stedelijke fauna.

Dit neemt niet weg dat er enkele specifieke probleemlocaties zijn waar duiven schade veroorzaken of gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Die probleemlocaties zijn vrijwel altijd terug te brengen tot ofwel een bron van voeding ofwel nestgelegenheid. De nadruk in onze aanpak ligt dan ook vooral op preventie:

- Het beperken van het voedselaanbod voor stadsduiven is cruciaal: Er is een voederverbod waarrond samen met de Stadswacht gesensibiliseerd en geïnformeerd wordt bij burgers en Ivago zorgt voor een vlotte opvolging van afval
- Ook het vermijden van slaap- of nestplaatsen is belangrijk: bv zolders dichtmaken, duivenpinnen plaatsen op verlichting, netten plaatsen onder bruggen,

...

Het is pas in laatste instantie dat we aan overlastbeheer doen, namelijk door het afvangen van duiven. We werken daarvoor samen met RATO vzw. En ook hier wil ik een aantal misvattingen uit de wereld helpen.

1. Het is niet uit gemakzucht dat RATO ingezet wordt. Er gaat een hele keten aan vooraf.
2. Het is niet voor ons plezier dat we beroep doen op afvangen. Uw beweringen in de pers leken bijna alsof ik hier zelf op aanstuur, mevrouw Roegiers, niets is minder waar.
3. Bovendien, gezien het belangrijke debat hierover in Gent, leek het in sommige media alsof wij hierin de uitzondering zijn. Maar dat is natuurlijk verre van feitelijk. Integendeel.

In onze provincie alléén al zijn er maar liefst 35 gemeenten die met RATO samenwerken om de duivenpopulatie te beheren. En u weet zeer goed, RATO is een provinciale VZW. U weet ook wie provinciaal mee aan de knoppen zit mag ik hopen?

Bovendien, het overgrote deel van de aangesloten gemeenten organiseert vangstacties. Dus ja, ook in steden en gemeenten waar uw partij in het bestuur zit mevr. Rogiers, denk maar aan Aalst of Ronse, ook daar vangt men net zoals in onze stad, stadsduiven af. Meer nog, niet alleen de grootste stad in onze provincie, maar ook de grootste stad van Vlaanderen vangt af ... dus ja, ook Antwerpen! U weet, net als ik wie daar mee bestuurt? Maar uiteraard wil ik als schepen van dierenwelzijn het aantal gevangen duiven tot het minimum beperken, vandaar tot op vandaag onze focus op de preventieve aanpak. En om nog even duidelijk te maken dat ik het wel belangrijk vind om kritisch te kijken naar de vangstacties, in april hebben we de samenwerking met RATO tijdelijk opgeschort. De federale milieu-inspectie gaf toen mee dat er geen enkel biocide erkend is voor het bestrijden van duiven, en dus ook niet het stikstofgas waarmee RATO op dat ogenblik werkte. Maar ook CO2 - waar bijvoorbeeld in Antwerpen mee wordt gewerkt - is volgens de milieu-inspectie niet erkend als biocide voor duiven en dus wettelijk niet toegestaan. (enkel toegestaan om te gebruiken bij het bestrijden van ganzen op luchthavens). Op mijn initiatief werd daarom de volgens de federale overheid verboden methode node geschorst in Gent. Vervolgens heeft RATO in overleg met de Groendienst gezocht naar een methode die wel wettelijk is en zo weinig mogelijk leed veroorzaakt bij de dieren, en dat blijkt op dit ogenblik enkel 'cervicale dislocatie' te zijn (hoewel dit erg gruwelijk klinkt, scoort deze methode wel hoog op dierenwelzijn).

Mr. De Roo heeft een aanvraag ingediend voor inzagerecht, hij zit niet in deze commissie. Ik kan u hier vandaag al onmiddellijk zeggen dat de contacten met RATO vzw verlopen zijn via onze Groendienst en dit met het oog op het zo snel mogelijk vinden van het meest diervriendelijke alternatief dat de wetgever wel toelaat. Dit blijkt cervicale dislocatie te zijn. Op het ogenblik dat dit duidelijk was, is hiervoor groen licht gegeven. Ik, noch mijn kabinet, zijn hierbij betrokken geweest.

Mevrouw Roegiers, de cijfers die ik u heb overgemaakt voor 2025, hebben wel een belangrijke nuance, met name dat het grootste deel van de duiven dat in 2025 is afgevangen niet slaat op het openbaar domein. In 2025 zijn in totaal 558 duiven gevangen, waarvan 345 - meer dan 60% - op 2 private adressen. U hoort het goed 345 duiven op 2 private adressen. Het betrof hier 2 zolders waar zeer grote groepen duiven nestgelegenheid hadden gevonden, wat natuurlijk met serieuze overlast voor de omwonenden gepaard ging. Je zal er maar wonen ... In dergelijke gevallen is snel en kordaat optreden met een vangactie de enige oplossing, helaas!

Dit gezegd zijnde, we hebben het al gehad over preventie en het wettelijk kader rond afvangen. Maar dus, wat met de duivenpil, de befaamde R-12.

Ook hier hebben we altijd met open vizier naar gekeken. Onze diensten hebben een uitgebreide bevraging gedaan zowel bij experts als bij andere lokale overheden om hierin een onderbouwde keuze te kunnen maken. Zo is er o.a. advies opgevraagd bij het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO). Belangrijk voor mij is dat hieruit duidelijk blijkt dat de bezorgdheden rond mogelijke ongewenste neveneffecten op andere soorten of op het milieu verwaarloosbaar zijn. Zoals al meermaals gesteld het afgelopen jaar, voor mij is dat dé belangrijkste voorwaarde richting het overwegen van het inschakelen van een duivenpil in de keten van aanpak. En daar hebben we nu duidelijkheid over. De duivenpil kan wat mij betreft dus wel een onderdeel vormen van een geïntegreerde aanpak, maar is ook geen wondermiddel:

- Ten eerste is het een methode die vooral na langdurig en blijvend gebruik een impact heeft op de populatie.
- Ten tweede zijn er specifieke overlastmeldingen die snel en kordaat optreden vereisen en waar de duivenpil geen aangewezen oplossing biedt. Ik verwijs naar de eerder gevallen op privaat domein, of bij voederen, maar ook naar de ervaring in andere steden.

We hebben ondertussen ook een overleg gehad met 'Vets for Pigeons' die ons bevestigden dat het zeker in steden met enige omvang vaak een 'en-verhaal' is, en niet altijd een 'of-verhaal'. Dus afvangen van stadsduiven blijft vaak nodig, ook bij het gebruik van de duivenpil.

Ook het advies van het Vlaamse INBO bevestigt dat R-12 een onderdeel kan vormen van een geïntegreerde aanpak van stadsduivenbeheer, mits het zorgvuldig en verantwoord wordt ingezet. Dit vergt een degelijke opvolging van zowel het gebruik als de evolutie van de duivenpopulatie. Het is geen snelle of makkelijke oplossing voor de duivenproblematiek, waarbij men verwacht dat de resultaten pas zichtbaar zullen zijn bij langdurig gebruik. Aangezien het gebruik van R-12 eveneens tijd, inspanning en monitoring vereist, moet het stadsbestuur afwegen of de mogelijke voordelen ervan opwegen tegen andere beheersmaatregelen. Ook het financieel aspect speelt hierin een rol.

Maar dus, zoals gezegd, zullen we op korte termijn aan Vets for Pigeons vragen om ons een analyse van de Gentse situatie en een offerte te bezorgen om op specifieke locaties met de duivenpil te werken. De kostprijs zal daarbij natuurlijk ook een invloed hebben. Zoals u wellicht ook hebt kunnen lezen in de pers is dat voor Antwerpen alvast doorslaggevend geweest om tot op vandaag niet met de duivenpil te werken, daar waar men initieel wel de middelen (120.000 euro) had begroot.

Besluitend: Onze stad is een stad die dierenwelzijn hoog in het vaandel draagt dat blijkt ook uit de extra middelen voor dierenwelzijn deze legislatuur. Zowel voor de Groendienst, als bv. extra middelen voor het opvangcentrum voor Vogels en wilde dieren.

We hebben het voorbije jaar geleerd, mevrouw Roegiers, dat het bovenlokale beleids- en wettelijk kader niet helemaal duidelijk is. Dit is dus zeker iets om met jouw minister voor dierenwelzijn op te nemen. Voor elke gemeente geldt dat áls er overgegaan moet worden op het afvangen en doden van duiven om overlast te bestrijden, dit op de meest diervriendelijke en wettelijk correcte manier moet kunnen gebeuren. Cervicale dislocatie blijkt hier op dit ogenblik de enige correcte werkwijze te zijn. Ik kijk dan ook naar Vlaanderen en de federale overheid om de richtlijnen en de wetgeving daaromtrent op punt te stellen, niet alleen voor Gent, maar voor alle gemeenten.

Ik wil eindigen waarmee ik begon. De Gentse aanpak van de stadsduivenproblematiek werkt om de populatie onder controle te houden. Maar ik sta zeker open om deze nog te verbeteren. En op vermijden van afvangen.

Concreet is de eerstvolgende stap een vraag die we zullen stellen aan Vets for Pigeons tot het opmaken van een voorstel van aanpak en van een offerte. Eens we die informatie hebben, koppelen we hier zeker over terug in deze commissie. Tot slot zullen ook onze gemeenschapswachten versterkt aandacht besteden aan duivenoverlast en zullen de Groendienst en de Gemeenschapswacht samen bekijken om ook dit jaar extra communicatie te voorzien rond het voederverbod en voorkomen van duivenoverlast in

het bijzonder. Want preventie en informatie en sensibilisatie zullen in ieder scenario cruciaal blijven.
